

T A B O R

Leto: III.

Maribor, torek 23. maja 1922.

Številka: 117.

Konec genovske konference.

Od Pariza do Washingtona, od Washingtona do Genove — kako dolga in peštra vrsta dogodkov v mednarodni politiki! V Parizu in v Washingtonu so se upirale oči vsega sveta, v Genovi pa je šlo v prvi vrsti za Evropo, t. j. za cel svet, ki je bil glavno torišče svetovne vojne in ki je danes obremenjen z vsemi njenimi posledicami.

Genovska konferenca je že zaključena. Državniki, diplomati, politiki, strokovnjaki in novinarji zapuščajo Genovo. Ekspresni vlaki vozijo na vse strani, z njimi odhajajo obrazi, ki so vzbujali toliko pozornosti v lepi merkantilni Genovi. Odvažajo kovčke delegacij z novimi diplomatskimi spisi. V Genovi snemajo zastave in odstranjujejo dekoracije; ostal bo samo spomin kakor o velikih, bučnih, sijajnih slavnostih, ki so vzbudile navdušenje, za njim pa mučno praznoto v dušah...

Tako kakor v Genovi, je tudi po vsej Evropi. Genovska konferenca je bila naznanjena z velikanskim grmenjem, vsi listi — celo oni, ki sicer ne segajo radi čez plotove takozvane domače politike — so prinašali o nji dolge kolone. Prvikrat po velikih vojnih dogodkih so se sestali vsi evropski narodi, prvičrat se je pomos zmagovalca ponižal k nižaljenosti premaganca; prvičrat je rdeče marksistično zagrnjena Slinga Ruske Revolucije šla — oprezno in zvično — čez »buržujsko« Evropo.

Gospodarska konferenca evropskih narodov se je izpremenila v konfrontacijo evropskih politikov in Genova je postala političen problem. Oba činitelja: gospodarstvo in politika se prelivata tako tesno drug v drugega, da je ločitev nemogoča.

V Genovi zbrani državniki so videli pred sabo kolosalne naloge, ki so zalitale Heraklejevo moč. Dotaknili so se vsega, a samo dotaknili. Prenevarno bi bilo poseči v kotel političnih naspotij, ki vro in kipe širom Evrope. Okorna in neodložna je bila njihova nloga, ko so skušali razvozlati vozeli gospodarskih vprašanj. Aleksander Veliki je vozelj v Gordiju presekjal z mečem. Gordijski vozelj je bil simbol takratnih političnih problemov. Kdo bi jih razpletal, ko je bil meč gospodar? Današnja doba nima Aleksandrov Velikih in meč je danes slabo in smešno orodje v primeri s silnim orožjem idej in ekonomskih interesov, ki se bijejo med seboj v evropski družbi.

Genova ni odstranila mučne, nasičene atmosfere, ki leži nad evropskimi narodi, ni razbremenila in razsvetlila glav in src — nikdo ne diha lažje, niti ni nima več upanja v lepšo bodočnost...

Najrazličnejši so bil motivi, ki so vodili predstavitelja evropskih držav v Genovo in najrazličnejši so vtisi, ki jih odnašajo z Genove. V pisanem vrvonju lahko razpoznamo dve osnovni barvi, ki ločita dva tabora: one, ki so na bojiščih zmagali in one, ki so bili

Konec pasivne rezistence v delavnicah Južne železnice.

Delo se je v vseh oddelkih zopet pričelo.

Maribor, 22. maja. Predvčerajšnjem so se pričela pri prometnem ravnateljstvu Južne železnice v Ljubljani pogajanja z zastopniki delavcev mariborske delavnice v svrhu poravnave krize. Pri teh pogajanjih je vsled obojestranske dobrohotnosti prišlo do temeljnih načel, na katerih so se mogla nadaljevati pogajanja v Mariboru. V ta namen je prispel včeraj semkaj centralni inspektor obratnega ravnateljstva dr. Fatur, ki je takoj pričel z nadaljevanjem pogajanj, katerih so se deležili pozneje še poslanci Deržič, Golouh, Žebot, Kopač in Tokan. Smatralo se je, da bo mogoče že do 10. ure dopoldan doseči sporazum ter ga potem javiti delavstvu v odobritev, vendar pa so se pogajanja tako zavlekla, da so bila zaključena komaj ob 17. uri. Med tem časom se je zbrala v Tivoliš-

ki ulici velika množica delavcev, ki so čakali na poročila o pogajanjih ter jih končno tudi prejeli. Rezultati pogajanj obstojajo v tem, da se z ozirom na to, da so tudi državnim železnicam dovoljeni novi krediti za delavstvo, kakor obenem tudi južni, izplača nameščenec na račun doklad, ki jim pripadajo, 200 do 250 Din., dočim se ostanek izplača čimprej naknadno. Kočljivo vprašanje je tvorilo plačilo mezd za čas pasivne rezistence in izprtja, vendar se je tudi v tem dosegel sporazum, da se prepusti uravnavo civilnosodni odločitvi. Na podlagi tega sporazuma so sklenili delavci, da se danes v ponedeljek zopet vrnejo na delo. Pripomniti je treba, da se je stavkujoče delavstvo ves čas zadržalo tako mirno in dostojno, da ni imela policija nikoli niti najmanjšega povoda intervenirati.

Spopad naših in madžarskih obmejnih čet.

Streljali so s strojnimi. — Žrtve. — Diplomatične posledice.

Beograd, 22. maja. (Izvirno.) Po vesteh, ki so došle iz Sobotice, so se v bližini vasi Zdale spopadle naše in madžarske čete. Najprej je nastal prepir, na to pa so začeli rabiti orožje. Na naši in na madžarski strani so streljali s

strojnimi. K sreči ni bilo posebno velikih žrtv. Nek madžarski vojak je bil ubit. Ta spopad bo nedvomno povzročil diplomatski konflikt med našo državo in Madžarsko.

Kralj Aleksander v Bukarešti ali v Atenah?

Beograd, 22. maja. (Izvirno.) Ni še znano, zakaj je kralj Aleksander predvčerajšnjim zvečer nenadoma zapustil Beograd in odpotoval v Bukarešto. Večina beograjskih listov sploh ni zabeležila, da je kralj odpotoval. Med ljudstvom se širijo razni nasprotujoči

si glasovi. Nekateri listi pišejo, da je kralj odpotoval na kratek dopust, dočim vedo drugi poročati, da ni odpotoval v Bukarešto, marveč v Atene zaradi boleznih romunske princeze Elizabete.

Iz ministrskega sveta.

Beograd, 22. maja. (Izvirno.) Včeraj sta se vrnila v Beograd ministra Kumanudi in Stanić, ki sta se mudila v Sarajevu. Popoldne se je sestel ministrski svet. Zastopnik ministrskega predsednika Trifković se vsled bolezni ni mogel udeležiti te seje. Oba ministra sta poročala o posvetovanju z ministrskim predsednikom. G. Pašić misli glede posojila, da bi se lahko pogajali tudi z drugimi skupinami, ne da

bi pretrgali pogajanja z Blerovo skupino. Predvsem je treba ugotoviti, katera izmed ponudb je ugodnejša in to potem sprejememo. Na to je sledil referat o pogajanjih z Italijo. Nekateri listi poročajo, da je vlada v principu sprejela Lloyd Georgeov predlog, zahteva pa, da bi bil v določbah, ki se tičejo Reke in Baroša, stiliziran nekoliko bolj po naših zahtevah.

Borza.

Zagreb, 23. maja. (Izvirno.) Predborza, poročilo Zadržne banke v Zagrebu. Dunaj 2.82, Berlin 93.—, Milan 14.20, Pariz 25, Newyork 271.—, Praga —, Budimpešta 35.75.

Curih, 22. maja. (Izvirno.) Predborza. Pariz 44.55, Zagreb 1.86, London 23.53, Berlin 1.70, Dunaj 0.05, avstr. žig. krone 0.051/4, Praga 9.97, Milan 26.95, Bukarešta 3.95, New-York 524 3/4, Budimpešta 0.63, Varšava 0.13.

Vladna kriza na Grškem.

DKU Atene, 21. maja. Kabinet na kriza je rešena. Vzpostavil se je koalicijski kabinet.

DKU Atene, 21. maja. Prothtopapadakis, bivši finančni minister, je prevzel v novem kabinetu predsedništvo.

Dementi o izgredih v Bolgariji.

DKU Dunaj, 21. maja. Državni uradi na Dunaju doslej niso sprejeli uradnih poročil, ki bi potrjevala zasedbo vesti iz Beograda in Zagreba o

izbruhu nemirov in proklamacije republike na Bolgarskem. Bolgarsko poslanstvo na Dunaju te vesti dementira kot popolnoma izmišljene.

Autonomija za Vzhodno Galicijo.

DKU Varšava, 21. maja. »Napred« doznava, da namerava socialistični klub predlagati za Vzhodno Galicijo teritorialno autonomijo.

Šleski vojvoda.

DKU Varšava, 21. maja. »Nasz Kurjer« poroča, da je poljska vlada ponudila Korfantijsko mesto šlezjskega vojvoda.

Sporazum med Irči.

DKU Dublin, 21. maja. Predsednik »Dail Eireana« doznava, da sta se Collins in De Valera sporazumela v toliko, da vzpostavita koalicijsko vlado razmerju strankine moči. Kandidate za volitve, ki se vrše v mesecu juniju, imenujejo odbori strank.

premagani. Zastonj je skrivati le barve. Položaj obeh taborov je enako tragičen: nikdo ni zadovoljen s tem, kar je in nikdo ne ve, kje da je pravi mir.

Skušali so se sporazumeti vsaj v osnovnih točkah, a tudi tu so se podri mostovi, predno so bili dozidani. Politično so hoteli pritegniti vso Evropo k sodelovanju na podlagi vzajemnega izmenjavanja med industrijsko-trgovskim delom in med ono Evropo, ki producira žito in surovine.

Pacifistično solnce je nadomestila slabotno brleča svetilka štirimesečnega premirja. Gospodarski sklepi so zgolj tanke sence košatih dejanskih potreb. Samo Nemčija in Rusija sta prestopili Helikon in sklenili gospodarsko zvezo, ki bo imela nedogledne posledice in vrgla moč nemškega duha in nemške organizacije daleč preko ruskih step do Vladivostoka in do bližine Himalaje. S pomočjo iztoka bo Nemec premagal zapad. Toda to je zadeva prihodnjih desetletij.

Po velikih upih — mučna praznota. V daljavi blešči nizozemski Haag, mesto bodoče konference. Tam stoji palača Miru, ki jo je postavila ona Evropa, katera se je l. 1914. brez pomisleka, z živalsko slepoto vrgla v morje krvi in solza. Od konference do konference, od postaje do postaje — a pri vsaki jekriži težji in upanje manjše. Quo vadis, Evropa? —

Politične vesti.

* Amerika odklanja sovjetizem. Reuterjev urad poroča iz Washingtona: Zedinjene države so sicer pripravljene sodelovati pri vsakem načrtu, čegar namen je izključno le preiskava gospodarskega položaja v Rusiji po strokovnjakih, prepričane pa so, da bo uspeh preiskave pokazal, da je glavna zapreka gospodarske obnove Rusije — sovjetizem. Glavno, radi česar je Amerika odklonila sodelovanje pri genovski konferenci v Haagu, je to, da je pričela genovska konferenca z razpravami političnega značaja, katerih predpogoj je bil priznanje sovjetske vlade.

Dnevna kronika.

— Pašičevo zdravstveno stanje. Poročilo se glasi: Zdravstveno stanje ministrskega predsednika Pašića je popolno. Bržkone se vrne že 26. t. m. v Beograd.

— Klerikalni napad na državno mejo pri St. Ilju. Naše poročilo o klerikalnem napadu na državno mejo pri St. Ilju pod vodstvom poslanca Žebota je vzbudilo v klerikalnih listih hud vihar, ki se je hotel znesti nad nami, češ, da je bilo naše poročilo od kraja do konca zlagano. »Slovenec« je napisal o tem celo dolg članek, »Straža« pa nas je napadala kar neprestano. Tozdevno smo dobili od neke uradne strani tudi krajši popravek, katerega pa nismo priobčili, ker smo na ponovno vprašanje pri našem informatorju dobili ponovno zatrdilo, da je poročilo, katero smo objavili popolnoma pravilno ter da prevzame za njega resničnost popolno odgovornost. Enako poročilo smo dobili od poveljnika samega, ki je pri sostvoval incidentu in ki je napravil tudi tozadevno poročilo na komando in pristojno oblast ter je preiskava že v teku. Dogodek sam se je izvršil še pred prihodom mariborskih funkcionarjev.

St. Ilj in je radi tega razumljivo, da ti o njem ne vejo ničesar in lahko pošilja popravke. To pa na stvari ne spremeni ničesar. Ako pa hoče kdo dokazati nasprotno in se mu to posreči, plača naš informator iz lastnega žepa 1000 K za Jugoslovensko Matico ter 1000 K za Sokola. Na delo torej! Zasluzite J. M. in Sokolu lep dar!

Brezbriznost? (Dopis z dežele). Če pomislim kot osamljen kulturni delavec na deželi s kakšno vmeno in s kakšno požrtvovalnostjo so prispevali mariborski pridobitveni krogi za ambulaterij PTL, se mi širi srce. Resnično, Mariborčani kažejo mnogo smisla za humanitarne naprave. — Ko se je lansko leto ob priliki 3. obletnice smrti »velikega romarja« Ivana Cankarja pričela hvalevredna in razveseljiva akcija za postavbo njegovega spomenika v Mariboru, je ostalo menda vse le samo pri dobri volji... Ali res ni možno pričeti velikopotezne akcije, da dobi v Mariboru spomenik mož, ki je po svojih delih prišel živeti v svoji domovini tisto večno življenje, ki je njej in njemu v nevenljivo čast in slavo. — A. S.

Čudne cerkvene razmere. Od Sv. Duha na Ostrem vrhu nam pišejo: Velik del ozemlja mariborskega okr. glavarstva spada še pod graško škofijo. Cela župnija Sv. Duha na O. V. je v graškem pašaliku. Naše oblasti bi se morale čimprej pobrigati, da se to vprašanje hitro reši. Kako so te razmere kočljive kaže sledeči slučaj. Pred nekaj dnevi je v Gradišču umrla veleposelstnica Gril. Pokopati so jo hoteli pri Sv. Duhu ali na Kapli, a župnija v Lučanah si ni pustila segati v svoj delokrog. Zahtevala je, da se umrla Ju goslovenka pokoplje v Lučanah — v Avstriji. Tako se je tudi zgodilo!

Prošnje za prireditve loterije (tombole) sestavljajo stranke večinoma pomanjkljivo in jih vlagajo preporno. Vse to zavlačuje rešitev, oziroma onemogoča gladko uradno poslovanje. V interesu strank je, da vlagajo take prošnje na kmetijsko ministrstvo potom pristojnega okr. glavarstva (magistrata). Prošnje morajo biti pravilno kolkovane in vložene 2 meseca pred prireditvijo. V prošnji je natančno navesti kraj, dan in namen prireditve, število srečk (tablice) ter cena za posamezno srečko. Če želi stranka oprostitve plačila taks, je to v prošnji povdarjati. Za vsak slučaj je navesti tudi dan, na katerega se namerava prireditve eventuelno preložiti.

Sprejemanje novincev v finančno kontrolo. Ker bo obmejno službo, ki jo sedaj vrši granična trupa, zopet prevzela finančna kontrola, se bo sprejelo v službo večje število pripravnikov finančne kontrole. Prošnje je vlagati do 15. junija 1922. pri delegaciji ministra financ v Ljubljani. Podrobnosti so razvidne iz razpisa, ki bo te dni objavljen v »Uradnem listu«.

Pomorstvo.

Naša glavna pomorska luka.

Pod tem naslovom, piše pomorski kapetan Milan Kosović v deveti številki »Jugoslovanskega Pomorca«:

Borba za Reko, ki bi, če bi bilo v evropski diplomaciji več objektivnosti in pravičnosti, neoporečno morala pripasti naši državi, je pri nas sprožila vprašanje, zgradbe našega lastnega pristanišča, ki naj nadomestuje Reko.

Zgradba našega pristanišča pa je v ozki zvezi z vprašanjem jadranske železnice. Tu in tam se je razpravljalo o tem vprašanju tudi v našem časopisu in tudi v javnosti so se pojavila razna mnenja, kje naj se koncentrirajo vse naše pomorsko življenje. Zelo malo pa se za to velevažno vprašanje zanimajo naši strokovnjaki. Največ so dosedaj o tem razpravljali oni, ki so za to najmanj poklicani, lajki, pa tudi če se nazivajo »kompetentni faktorji«. Med stroko-njake, ki bi morali o tem razpravljati, pa spadajo v prvi vrsti pomorci, ki so predvsem poklicani, katera luka je za nas najprimernejša in najprimernejša. Na drugi strani pa se morajo mnenja pomorskih strokovnjakov v prvi vrsti upoštevati.

Zato pa je potrebno, da tudi oni faktorji, ki odločujejo o zgradbi jadranske železnice, pred definitivnim

— **Beltinec.** Gospod Ljudevit Pintarič, trgovec in hišni posestnik v Beltincih je prodal hišo s trgovino vred prej podružnica gornjeradganske G. zadruga, zaslužnemu Slovincu Pavlu Klepac in sinu iz Beltincev. G. Pintarič si je pridržal novo zgrajeni paromlin. Domača obrt v Beltincih napreduje.

— **Pomoč Zagreba za stradaljoče prebivalstvo Dalmacije.** Mestni avtonomni odbor je na svoji včerajšnji seji sklenil, da priskoči na pomoč stradaljoči Dalmaciji. V to svrhu se takoj pošlje vagon moke. Na vse posestnike mlinov na Hrvatskem in v Slavoniji je izšel poziv, da v isti namen darujejo moko ali zrnje.

— **Dobava železniškega materiala** poiz Nemčije. Prometno ministrstvo je potom naše delegacije pri reparacijski komisiji sklenilo z neko nemško tvrdko pogodbo, da nam postavi in opremi enajst železniških kurilnic, ki bodo združene z delavnicami za manjša popravila. Razen tega dobimo od Nemčije večjo množino parnih cevi in 11ti-soč ton železniških tračnic. Ponudbe nemških tvrdk so zelo ugodne.

— **Jugoslov. akad. društvo Triglav** v Zagrebu priredi dne 27. maja t. l. v klubovi dvorani hotela Royal zabavni večer, na katerega najvljudnejše vabi vse svoje starejšine.

— **Otvoritev telefonske centrale** v Kočevju. Pri pošti Kočevje je bila otvorjena dne 8. maja t. l. telefonska centrala z javno govornico za krajevni in medkrajevni promet z omenjeno dnevno službo.

— **V hotelu okrađen.** V noči na 19. t. m. sta Istrijanca Miha Stoković iz Ruš in Ivan Količ iz Selnice ob Dravi, ki sta kupovala v Slovenski Bistrici neko posestvo, prenočevala skupno v oni sobi v tamošnjem hotelu »Beograd«. Stoković je bil popolnoma pijan, Količ pa samo malo vinjen. Zjutraj je Stoković opazil, da mu manjkata dve listnici z vsebino 96.000 K. Vprašal je svojega tovariša, če je mogoče on pomotoma vtaknil listnici k sebi, kar je pa ta zanikal ter na to izginil iz hotela. Prazni listnici sta se našli potem pod nočno omarico. Tatvine denarja se je takoj osumilo Količa. Orožništvo v Selnici ob Dravi ga je 20. maja aretiralo in oddalo okrožni sodniji. Aretirani pa taji tatvino in pravi, da je pri njemu najden denar, 18.000 K njegova last.

— **Mezdna gibanja v Nemčiji.** »Vorwärts« poroča, da so pogajanja med kovinskimi delavci in delodajalci ostala ponovno brezuspešna.

— **Cita odpotovala iz Funchala.** Razkraljica Cita je danes odpotovala s svojo družino na Španjko.

~~~~~  
**Ne pozabite naročnine!**  
~~~~~

zaključkom vprašajo za mnenje tudi naše pomorske kroge.

Baroška luka, ki je po rapalski pogodbi pripadla naši državi, je sicer premajhna, da bi zadostovala našim potrebam, kamoli v bodočnosti, ko nam bo treba velike in moderne luke. — Kljub temu pa je danes ne smemo puščati iz vidika ali jo celo prepustiti Reki in Italiji. Če tudi je ta luka mala, vendar vsaj za prvo silo luke zadostuje našim današnjim potrebam in lahko ostane naše izhodišče v severni Adriji. Koncentrirati danes ves naš prekomorski promet v tej ali mogoče povečani baroški luki, pa bi značilo, da čuvamo ekonomsko stališče Reke, one Reke, katero ugonobljajo Italijani v korist Trsta. Pa tudi Reka sama s svojimi italijanskimi elementi je sovražnica našega gospodarskega razvoja in konsolidacije.

Napraviti v Sušaku centrum naše prekomorskega prometa, bi bil naravnost atentat na naš pomorski porazen geografičnega položaja ne sme doživetosti.

Kolikor se je dosedaj priporočevalo to ali ono mesto za našo glavno pristanišče, se je to godilo bolj iz egoističnih, nego pa iz interesov procvita in sigurnosti našega pomorskega centra.

Pri zgradbi naše luke ob Adriji pa razen geografičnega položaja ne smemo nikdar izgubiti iz vida tudi strateški in politični momentov.

Politično vprašanje v tem slučaju

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

Razpis lepaka. Odbor Pokrajinske obrtne razstave, ki se vrši od 8. do 17. septembra v Mariboru, razpisuje natečaj za oficijelen lepak. Za tri najboljše osnutke so razpisane nagrade in sicer po 2000, 1000 in 500 K. Lepak se seveda nagradi razentega še z običajnim honorarjem. Lepak mora imeti poleg slike, katere motiv si umetnik lahko poljubno izbere, še sledeči tekst: »Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru, 8.—17. septembra 1922.« Osnutki naj se pošljejo najkasneje do 1. junija t. l. odboru pokr. obrt. razstave v Mariboru, Aleksandrova cesta 22. Osnutki naj bodo šifrirani ter v zapečateni kuverti pod isto šifro, ime in naslov pa naj se označi na posebnem listu, ki naj se priloži osnutku.

Paviljoni na obrtni razstavi. Stranke, ki nameravajo na Pokrajinski obrtni razstavi postaviti lastne paviljone, morajo odboru predložiti tozadevne načrte najkasneje do 1. junija t. l. v odobrenje, nakar se še bo lahko pričelo s stavbo.

Prodaja okrepčil. Stranke, ki nameravajo ob priliki razstave prodajati v razstavnih prostorih okrepčila, naj pravočasno vložijo tozadevne prošnje pri odboru v svrhu dovoljenja in sklepa tozadevne pogodbe.

Mariborske vesti.

Maribor 22. maja 1922.

Poslopnje za sedež mariborske oblasti. Prejeli smo: Poslopnje za sedež uradov mariborske oblasti se je iskalo ali se še išče, ako pa se še ni določilo ničesar definitivnega, stavim v prešres moje popolnoma subjektivno mnenje, naj bi se oblastniške urade nastanilo v sedanjem poslopu okrajnega glavarstva, okrajno glavarstvo samo pa premestilo v nekdanje stare prostore v Girstmayerjevi hiši pred glavnim kolodvorom. V tej hiši se nahajajočim strankam bi se polagoma nakazalo druga stanovanja, prostore same pa bi se tudi kmalu in z malimi stroški preuredilo v pisarne. Kolikor mi je znano bi bila Girstmayerjeva hiša tudi na prodaj. Ako bi bila sama premajhna pa bi se dala brez težkoč povečati, kakor se da povečati tudi sedanje poslopnje okrajnega glavarstva. Poslopnje mestne hranilnice na katero se baje tudi misli pa se mi ne zdi primerno za ta namen, ker ima sobe prirejene za učilnice, za urade torej prevelike Dr. K—l.

Akcija za nabavo avtomobilske tuchinske brizgalnice za našo mariborsko požarno brambo stopa v toliko v nov stadij, da se podpisovanje velikih darov bliža koncu. Pričetkom prihodnjega tedna prične splošna napiralna akcija. V ta namen bo požarna bramba

ni nič manj važno od geografičnega. Zgraditi luko trdo na meji, obkoljeni od tuje države, o kateri lahko trdimo, da nam je sovražna, bi bilo naravnost nespametno, tudi če bi ne imeli nobene drugega pripravnega mesta. Vedno moramo računati z možnostjo, da pride danes ali jutri do spopada. Vsakdo si pač lahko v tem slučaju predstavlja položaj glavne naše luke, tudi če bi imeli še tako mogočno vojno mornarico.

Zgraditi luko na mestu, kjer jo lahko doseže krogla iz sovražnikovega topa, bi ne odgovarjalo strateškim momentom. V bližini trgovske luke so navadno tudi ladjedelnice, tovarne skladišča itd., a vse to bi bilo potemtakem ogroženo in obsojeno na brezdelje.

Kar se tiče nautičnega stališča, lahko po volji izbiramo. Naša obala je dolga in razvita, tako, da imamo do volj primernih mest za zgradbo luke ki lahko v tem pogledu prekaša vse današnje v Sredozemskem morju.

Pred kratkim se je povodom projekta jadranske železnice predlagalo za zgradbo naše luke Klek, južno od Metkoviča. Nikdo izmed naših pomorskih krogov ne more odobriti tega projekta, pa če ga kompetentni še tako priporočajo. Nedvomno je za to Boka kotorska in sam Split mnogo primernejši, in morda ti dve luki tudi vse druge pogoje, da bi eno ali drugo mogli izgraditi.

izdala posebne bloke po 100, 50 in 10 Din., ki bodo omogočili vsakemu trgovcu, obrtniku, kakor tudi uradniku in celo delavcu, da prispeva po svojih močeh za to humano napravo. Kako važno je, da je požarna bramba opremljena z modernimi gasilnimi pripravami, ve vsakdo ki čita časopise in njihova dnevna poročila o požarih in z njimi združenih nesrečah. Radi tega apeliramo na našo javnost, da čimnaje bolj podpre to akcijo, da se bo moglo v najkrajšem času nabaviti prepotrebno brizgalnico. Zlorabljenje blokov bo onemogočeno tako, da bo vsak opremljen s štampiljko in podpisom poveljnika.

Za potovanje v Beograd ob priliki kraljeve poroke je potrebna posebna legitimacija ki jo izdaje za mesto Maribor vodja policijskega komisarijata, g. nadsvetnik Keršovan, za okolico pa okrajno glavarstvo. Opozorjamo občinstvo, da brez teh legitimacij, ki se izdajo posebno v ta namen, dostop v Beograd ni dovoljen.

Dar našega gledališča kralju o priliki poroke. Da ne bo nesporazumljenja glede notice pod tem naslovom v nedeljskem »Taboru« izjavljamo, da razstavljenе slike članov našega gledališča v skupnem okvirju pri g. Vahrtarju niso namenjene kot dar našega gledališča kralju, ampak so bile enake posamezne slike odposlane že 13. aprila 1922. centralni upravi »Udruženja igralcev Jugoslavije«. In te posamezne slike so bile namenjene za skupni album vseh članov »Udruženja« kot dar svojemuz vzvišenemu pokrovitelju. Da se nekateri udruženi člani vkljub temu, da se jih je pisмено in ustmeno pozivalo niso slikali, je to vsakega od njih osebna stvar. Od centralne uprave v Beogradu je bil stavljen našemu — enako drugim podoborom določen termin, do kedaj morajo biti slike gotove in odposlane in tega smo se točno držali. Za mariborski podobor »Udruženja igralcev« Pavel Rasberger, predsednik. P. S. Razstavljenе slike so last fotografa g. Vlašića in so menda na prodaj. Želeti bi bilo, da se najde kmalu kupec zanje.

Osrednje društvo poštnih in zvezanih uslužbencev, podružnica v Mariboru, priredi v korist svojih bolnih članov, kakor tudi vdov in sirot poletno veselico in sicer dne 2. julija t. l. Prosimo vsa druga društva, da se ozirajo na našo zgolj humanitarno prireditve in na ta dan opuste morebiti nameravane svoje prireditve.

Opozorjamo na predavanje »Jugoslovanske Maticе, ki se vrši danes 22. t. m. ob 20. (8.) uri v predavalnici ljudske univerze v kazini. Predava ruski publicist Nikola Konstantinovič Klimenko o »Vseslovanskem vprašanju«. O isti temi je predaval g. Klimenko v vseh večjih mestih Jugoslavije.

Pri zgradbi sami pa ne smemo računati samo s sedanostjo, temveč moramo kot mlada država z zaupanjem gledati tudi v daljno bodočnost. Že naš geografični položaj sam je tak, da se nam ni treba šele boriti za to, kje bo naša luka.

Na vsak način bo toraj treba, predno se odločimo za to ali ono mesto, sklicani ankefo, na kateri morajo biti zastopani tudi pomorci, ki naj prouče dobro vse koristne in škodljive strani ter izberejo najprimernejše mesto. Nikdar pa ne moremo dopustiti take neumnosti, da bi se naša luka zgradila — na meji!

Naša prva bojna ladja »Galeb«. Dne 5. t. m. je prispela v Split naša prva bojna ladja »Galeb«, (600 ton), zgrajena 1. 1916. v Bremenhavnu v Nemčiji. To je prva naša popolnoma opremljena bojna ladja. V Splitu jo je pričakovalo nebroj občinstva z zastopniki oblasti in raznih korporacij, ki so ji poklonile v dar krasna darila. Ladji zapoveduje korvetni kapitan Boža Rafanović, eden najboljših oficirjev naše vojne mornarice. Dne 11. maja je obiskal »Galeb« Kraljevico in 18. maja Bakar. Povezd je narod navdušen pozdravljal jugoslovansko ladjo in zastavo, ki bo od sedaj naprej vihrala po vseh morjih in pristaniščih. **Sladkor kot gorivo na ladjah.** Da se plovejo ladje navadno s pomočjo vetra, nara. bencina, a Američani s

m »Glasbena Matica« je ob včerajšnjem lepem vremenu priredila izlet k Sv. Urbanu. Izlet je dobro uspel in ostane izletnikom v najlepšem spominu. Ob tej priliki je gospa Švarčeva nabrala za sklad »Glasbene Matice« 66 Din., za Sokola pa 10 Din. 50 para. — Vsem darovalcem iskrena hvala. Izletniki, spominjajte se na nedeljskih izletih naših kulturnih društev!

m Mariborsko kopališče bo v sredo 24. t. m. odprto, v četrtek pa radi praznika zaprto. Parna kopelj ves dan za moške. Kadna kopelj vsem strankam dostopna.

m Uprava vojno-tehniških zavodov sprejme takoj v službo 10 kovaških mojstrov, ki so vajeni v strojnem kovanju, 15 mojstrov ali pomočnikov ključavničarjev, 10 puškarjev, 15 kolarijev, 15 mizarjev, 5 sedlarjev. Natančneje je razvidno iz razglašene občinski deski.

m Na 6. izrednem obnem zboru društva jugoslov. akademikov v Mariboru dne 17. t. m. se je izvolil za poletni semester štud. leta 1921-22. sledeči odbor: Predsednik: Bedjanič Vratislav, stud. tehn.; podpredsednik: Ogrizek Srečko, abs. com.; tajnik: Jager Drago, stud. tehn.; blagajnik: Dev Miroslav, cand. iur.; knjižničar: Bregant Dolfe, stud. com.; namst.: Planinšek Odon, s. techn.; preglednik: Brolil Mirko, abs. iur.; Merčun Vitko stud. med.; Častni sod: dr. Šruderl Makso, Brolil Mirko, Šijanec Franjo, stud. phil.

m Nadaljevanje podlistka »Zgodovina Slovanske čitalnice v Mariboru«, je danes izostalo vsled nepričakovane tehnične ovire, zato sledi jutri.

m Izredno vesela je bila zopet večerajšnja nedelja za nekatere prevelike ljubitelje alkohola. Bili so preveč glasni ter so prišli radi tega v navskrižje s policijo, ki je nekatere že obdarovala s primernimi kaznimi, druge pa še namerava.

m Kdor išče, ta najde. Sinoči je prišel v gostilno Lemež 22-letni mesar F. Erjac. Bil je že precej vinjen in tudi gostje so bili v oblasti vinjskih duhov. Med Erjavcem in nekaterimi gosti se je začel prepir in nazadnje pretep. Erjac je dobil z nožem rano na glavi. — Krvavečega je obvezal rešilni oddelek.

m Izrebanje porotnikov v Mariboru. Za drugo redno porotno zasedanje, ki se prične 12. junija, so bili izrebrani kot glavni porotniki in sicer iz političnega okraja Maribor sledeči: Brus Matja, posestnik v Plintovcu; Dobaj Fr., trgovec v St. Jurju ob Pesnici; Dogonik Jožef, posestnik v Gačniku; Dolajš Franc, posestnik pri Sv. Jakobu v Sl.

začeli uporabljati celo sladkor, da žnjim kurijo stroje. Ta zanimiv slučaj se je pripetil parniku »Ward Line«, ki je prevažal sladkor s kube. Vsled nevihte se je parnik zelo zakasnil in začelo mu je primanjkovati goriva. — Najprej so mislili skuriti moste in vsa nepotrebna tla. Toda kapetan je začel računati, koliko bo moral potem plačati odškodnine. Računi so pokazali, da je mnogo cenejše, ako se kuri sladkor, kakor pa les. In tako so tudi storili. Parnik je brez zamude priplul v luko, kjer je dobil potem novo gorivo.

Razvoj naše trgovske mornarice. Naša trgovska mornarica se vedno bolj razvija. Parobrodna društva nabavljajo vedno nove parnike, tako da se njih število stalno veča in postane mu v doglednem času v tem oziru od inozemcev popolnoma neodvisni. Pred kratkim so odpotovali v Hamburg člani parobrodnega društva »Boka«, kjer nameravajo kupiti dva nova parnika v doglednem času v tem oziru od Jugoslovanskega »Yacht-klub« se v kratkem ustanovi. S tem bo izpolnjena zopet ena praznina v našem sportnem življenju. To bo prvi »Yacht-klub« na našem morju. Čakajo ga velike in težke naloge, toda energija in agnost naših pomorcev jamčijo za uspeh.

»Jugoslovanski Pomorac« izhaja v Zagrebu 1. in 15. v mesecu ter stane letno 120 K; mesečna naročnina znaša 12 kron, posamezne številke stanejo 8 K. »Jugoslovanski Pomorac« prinaša zanimivosti in aktualne vesti o našem morju in pomorstvu, tako da se moremo tudi mi, ki ne živimo ob morju, seznaniti z njegovo lepoto in njegovo koristjo in važnostjo. Naroča se pri uravi v Zagrebu, Prilaz Gjura Deželiča br. 67.

gorč; Donko Mihael, posestnik v Vukovskem dolu; Frangeš Franc, posestnik v Bohovi; Frangeš Jernej, posestnik v Bohovi; Glaser Anton, posestnik v Bistrici pri Rušah; Gorjup Peter, posestnik v Jurjovskem dolu; Hlade Matija, posestnik v Zg. Sv. Kungoti; Jerič Alojz, veleposestnik v Počehovi; Knechtl Karl, posestnik v Ciglencah; Kraner Ivan, posestnik v Kamnici; Karner Jožef, posestnik v Rošpohu; Klasing Franc, posestnik v Hotinji vasi; Kralj Andrej, trgovec s senom v Slov. Bistrici; Mulec Fran, posestnik v Dragučovi; Paluc Alojz, posestnik v Spodnjem Dupleku; Predan Valentin, posestnik v Planici; Šanil Antoa, posestnik v Spodnjem Jakobskem dolu; Visočnik Karl, posestnik v Pohorju; Verdenik Andraž, posestnik v Lohnici; Zel Alojz, posestnik in župan v Ciglencah; Žnidarič Peter, posestnik v Dragučevi in Žitnik Maks, posestnik v Limbušu; iz političnega okraja Ptuj: Čuš Mihael, posestnik v Mezgoveh; Janžekovič Franc, želar v Gorišnici; Kelemina Andrej, posestnik v Grabah; Kostanjevec Simon, posestnik in župan v Muretincih; Kukovec Anton, posestnik v Ragoznici; Kovačec Janez, posestnik v Mostju; Meško Jožef, posestnik v Sosedski; Rakuša Matija, mizar v Hajdinu in Sever Ivan, posestnik v Frankoveh; iz političnega okraja Ljutomer: Dunaj Franc, posestnik v Cezanjevcih in Rajh Jakob, posestnik v Ljutomeru. Nadomestni porotniki: Jančar Franc, hotelir; Jaš Maks, trgovec; Kurnik Franc, fotograf; Nekrep Josip, tesarski mojster; Ogorevc Franc, orož. stražm. v p.; Reisman Friderik, bišni posestnik; Segalla Jul., posestnik žage; Sepec Marko, trgovec in Tavčar Janko, trgovec z lesom; vsi v Mariboru.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

m Najdeni predmeti. Od 1. do 15. maja 1922 so bili oddani pri policijskem komisariatu v Mariboru sledeči predmeti kot najdeni: 1 par ponošenih čevljev; 1 škatljica s šolskimi risalnimi predmeti; 34 cm dolga duble verižica; 1 srebrna ženska zapestna ura; večja svota žigos in nežigosanega denarja; usnjata listnica z 255 din. 50 para; rujava listnica z 283 kron; listnica z 74 din. in drugimi listinami; 1 pasji bič; 1 bankovec po 400 K; 1 dvokolo in 1 srebrna zaponka.

m Izgubljeni predmeti. Od 1. do 15. maja 1922 so bili priglašeni pri policijskem komisariatu v Mariboru sledeči predmeti so izgubljeni. Najditelji se naprošajo, da jih oddajo pri navedenem uradu: 1 torbica za spise iz rumenega usnja z različnimi spisi; 1 siva konjska odeja; 1 usnjata rujava denarnica z 30 do 400 din. in legitimacijo; 1 zlata ženska ura z monogramom M. D.; 1 koledar v vsebino 118 din. in legitimacijo na ime Jerončič Josip; 1 črna usnjata listnica z 200 K in legitimacijo na ime Stopinšek; 1 srebrna ura z enim pokrovom; 1 rujava usnjata denarnica z 299 Din.; zlata zapestnica z obeskom v obliki srca; 1 črna usnjata ročna torbica z različno vsebino; 1 črna usnjata denarnica z večjo svoto denarja in potni listi na ime Šumljak; 1 rumena usnjata denarnica z 2160 do 2300 din.; 1 črna usnjata denarnica z 3600 jK in 3400 av. K; 1 črna usnjata denarnica z različnimi listinami; zlata verižica z zlatim medaljonom, objubljena nagrada 100 din.; črna usnjata listnica z 200 kron in druge listine.

JDS.

Shod JDS pri Sv. Antonu na Pohorju, ki se je vršil včeraj dopodne, je pokazal, da se tudi Pohorci zelo zanimajo za našo stranko. Govorila sta gg. dr. Lipold in Kejžar. Zborovalci so z zanimanjem in odobravanjem sledili poročilu govornikov o politični situaciji, zlasti pa o ustanovitvi mariborske velike županije.

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Ponedeljek, 22. maja: Zaprto.
Torek, 23. maja: »Borha« A.
Sreda, 24. maja: Zaprto.
Četrtek, 25. maja: »Caricine Amaceonke«. Izv.

Sokolstvo.

o Sokol v Sv. Lovrencu na Dr. polju. Z geslom: Napredek in prosveta, to naša bo osveta! se je ustanovil »Sokol v Sv. Lovrencu na Dravskem polju«. — Prihite poleg drugih tudi Mariborčani na slavnostno ustanovitve dne 25. maja, na praznik Vnebohoda. Poleg drugih bratskih društev nastopi tudi Ptujski Sokol. Po telovadbi veselica, in drugi veseli dogodki. Glede prehrane javite Sokolu Sv. Lovrene Dr. p. — Do svidenja! Zdravo!

Sport.

Zmaga »Maribora« nad »Rapidom«.

ISSS Maribor kontra Sportvereinigung »Rapid« 5:1. I. slovenski sportni klub »Maribor« je porazil po kratni igri v prvenstveni tekmi Sportvereinigung »Rapid« s 5:1 (2:0). Nemška publika je vdrila na igrišče. »Rapidove« barve sta prišla zastopat dva igralca iz nemške Avstrije. Sramotno je bilo ponašanje »Rapidovih« igralcev. Igro je vodil savezni sodnik Vjekoslav Valček.

: Prvenstvene tekme minule nedelje MAK: Ptuj 8:1, Rapid II: Maribor II. 7:2 in »Maribor« I: »Rapid« I. 5:1 (2:0).

: Gradec: Ljubljanska »Ilirija« je podlegla graškemu »Sturmu« prvi dan z 1:3, drugi dan z 3:4.

: Zagreb: Reprezentanca Zagreba: reprezentanca Graza 2:1 (1:1) za Zagreb.

: POLNP. Danes 23. t. m. plenarna seja ob 20. uri v Grajski kleti.

Gospodarstvo.

g Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 19. 5. 1922 se je prijelalo 202 prašiča. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 350 do 400 K; 7 do 9 tednov 600 do 700 K; 8 do 4 mesece 1300 do 1400 K; 4 do 6 mesecev 1500 do 1600 K; 8 do 10 mesecev 2000 do 3500 K; polpitane svinje kg žive teže 60 do 62 K; 1 leto plemenške komad 2500 do 3000 K.

g Cene žitu so bile na produktni borzi v Novem Sadu dne 17. t. m. sledeče: baška (oz. sremška) pšeneica ponudba 380; baški (odn. sremški) oves ponudba 290; koruza, ab Novi Sad, zaključena 270, ab ladja Brod ponudba 282,50; moka št. 0 ponudba 5,30, svinjska mast zaključena 2188.

g Cene žitu zadnji čas stalno padajo. V Novem Sadu je bila 13. t. m. na produktni borzi cena: laški oz. sremški pšenici 883,75 din. (K 1535), baškemu ječmenu 300 din., baškemu ovsu 290 din., koruzi 270 din., moki št. 0 537,50 (K 2150).

g Obvezni poluletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. julija 1922. Za vstop v tečaj je vložiti pri vodstvu državne podkovske šole v Ljubljani do dne 5. julija 1922. prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, domovinski list, 3. zadnje šolsko izpričevalo, 4. pčeno izpričevalo, 5. ubožni list, 6. navrstveno izpričevalo. PUNK v podkovski šoli je brezplačen; učenci imajo prosto stanovanje v zavodu; skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledavanje klavne živine in mesa.

g Nakup in plačilo blaga v inozemstvu. Ker se še vedno dogajajo slučaj, da trgovci in drugo občinstvo vsled nepoznanja predpisov nakupi blago v inozemstvu in ga vzame kot prilago seboj, katerega pa carinarnica pridrž, ker nima izkaza o kupljeni devizi oz. dovoljenja od Narodne banke, se opozarja na pravilnik objavljen v Uradnem listu št. 120, z dne 1. 10. 1921 in dodatek k temu pravilniku, objavljen

v Uradnem listu št. 21, z dne 8. 3. t. l. ki tak uvoz izrečno zabranjuje. Glasom imenovanega pravilnika je sicer dovoljeno vzeti v inozemstvo gotovino do 3000 Din. in do 3000 frankov v tujih valutah, kar se pa nanaša edinele na kritje potreb potnikov, nikakor se pa ne sme za ta denar nakupovati blago, izvzemši seveda kak komad obleke in drugih malenkosti za svojo osebo, katere stvari pa mora vzeti potnik seboj kot ročno prtljago, katere se pri izstopu eventualno ocarini. Za vsak večji nakup si pa mora preskrbeti potnik devizo pri podružnici Narodne banke v Ljubljani.

Zanimivosti.

Kaj se dobi na Dunaju za eno krono. — Če kri iz nosa teče. Prav »amerikanski« most. — Iz zgodovine dežnika.

Dunaj, mesto veselja in zabave preživlja težke čase. Z naraščanjem tujih valut vedno bolj pada avstrijska krona, ki bo kmalu prezentirala samo še vrednost papirja, na katerem je tiskana. Nek star dunajski meščan, starega dunajskega kova, je zbolel ter je moral čuvati postelj. Da si prežene dolg čas, je začel računati, kaj se dobi danes na Dunaju za eno krono. Prišel je do sledečih rezultatov. Za eno krono se dobi danes deset gramov premoga. Za isto svoto je mogoče kupiti osminko grama mesa in pol grama masti ali pa stotinko dela ene čebule. Kdor nima svojega lasnega ogušča, si lahko kupi za eno krono devet litrov plina in skuha na njem pol grama rezancev ali pa en gram suhih čespej. Kdor pa si hoče pri današnji draginji nabaviti novo obleko, dobi za eno krono pol kvadratnega centimetra blaga ali pa osmi del enega hlačnega gumba. Sladkosnedneži dobe za eno krono tričetrt grama slaščic, pijanci pa devet desetink kubičnega centimetra vina. Bržkone bodo v Avstriji v kratkem ukinili vse eno-, dvo-, pet- in deseteronske bankovce, ker jih sploh več — ne rabijo.

Profesor britskega nacionalnega instituta za medicinska raziskovanja Leonard Hill se je mnogo pečal s preiskovanjem, od kod izvira krvavljenje nosu. Pri tem je prišel do zaključka, da je ta pojav nekaj znak zaljubljenosti! Iz nosa priteče namreč pri mladih ljudeh kri, če se hudo razburjajo. Sklepali se more torej, če začno krvaveti iz nosa ljudje, ki se nahajajo v maju svojega življenja, da jih je zadela Amorjeva neizprosna pušica. Pri starejših ljudeh (izvzemši ostarele device!) se pa lahko po krvavenju iz nosa sklepa, da so se zaleteli v vrata. Od katere starosti dalje krvavenje nosu z ljubeznijo nima več opravka, pa učenj g. profesor še ni povedal.

Prav »amerikanski« most nameravajo zgraditi v Ameriki, da bo vezal posamezna dela največjega mesta na svetu, t. j. Newyork in New Jersey, ki sta sedaj ločena po širokih morskikh prekopih in reki Hudson. Dosedaj vzdržujejo zvezo med obema deloma samo parniki, kar velikanski promet seveda zelo ovira. Zato so ameriški strokovnjaki izdelali načrt za orjaški most, ki bi vezal obe mesti. Most bo 61 m širok ter bo imel dve nadstropji. Glavni tok bo dolg nad 1 km. Prvo nadstropje bo urejeno za avtomobile in cestno železnico. Za pešce je določen na vsaki strani 3 m širok hodnik. Pod vodo bo segal most krog 50 m globoko ter se bo opiral na ogromne železne kable v premeru 3 m. Glavno težo bosta nosila krajna stebra, ki bosta 256 m visoka. Most bo dovršen 1928 in bo stal 210 milijonov dolarjev.

Dežnik, ki je v letošnjem deževnem vremenu tako potreben predmet, ni iznajdba novega časa, ampak so ga poznali že leta 800 po Kr., seveda v drugačni obliki, kakor ga danes vidimo. V tisti dobi je tourski škof Alcuin poslal solnografskemu škofu v dar dežnik s pripombo: »Pošljem Vam streho, katere naj Vašo častito glavo varuje pred dežjem.« To je dokaz, da dežnik takrat še ni bil tako v navadi, kakor danes, temveč so se ponašale z njim samo visoke in maziljene glave.

Pretrgana pesem

Poljski spisala **Eliza Orzeszkowa**, prevel **Vinko Albič**.

(Dalje).

(15)

Klara ni več odgovorila sestri, ki je bila svojeglava in malo prepirljiva, marveč je položila pred očeta olupljeno hruško in nož z lesenim ročajem. Pospravljajoč po sebi in položivši hruško tudi pred brata, je rekla:

»Danes dobimo gosta, očake!»

»Gosta?« je rekel stari čudeč se. »Kdo pa je? Morda gospa Mutkiewiczova? — A saj ona ni naš gost. Ali pa imaš novo prijateljico, ki je za danes napovedala obisk?«

Klara je pričela pospravljati z mize in mirno govorila dalje: »Nekaterikrat sem na vrtu naletela na tajnika kneza Oskarja, gospoda Przyjemskiego. Neki dan me je ogovoril zelo prijazno, se mi predstavil ter se dalje časa razgovarjal z mano. Prav prijetno sva kramljala. Danes mi je rekel, da bo tebe obiskal.«

Wygryez se je zapačil. »Meni ni treba obiskov. Navajen sem, da popoldne spim in se čutim utrujenega, težava mi je govoriti, posebno še s tujim človekom, ki ga ne poznam... Kdo pa je ta gospod Przyjemski?«

Govoril je z zadirčnim glasom. Res se je čutil neprestano utrujenega in ni bil navajen, razgovarjati se s tujimi ljudmi. Skoro nikdar se ni zgodilo, da bi bil tuj človek vdrl v enolično, tiho življenje uradnikovo.

Franja je z radovedno pazljivostjo sledila temu razgovoru med očetom in Klaro in rekla s tenkim glasom in živahnostjo, kažočo njeno jezičnost: »Ti se torej na vrtu seznanjaš z gospodi, Klara? Kaj to pomenja?«

»Bodi tiho in ne draži sestre!« se je Wygryez obregvil ob mlajšo hčer, ki je tudi takoj umolknila.

Čez nekaj minut pa je prišel klepetati deček v domači uniformi, obstoječi iz bluze in usnjatega pasa: »Jaz pa vem, kdo je ta gospod Przyjemski, kajti sin vrtnarja, ki je v službi pri knezu, je z mano v istem razredu in ta mi je povedal, da je knez prišel pred nekaj dnevi in s sabo pripeljal tajnika, s katerim sta velika prijatelja... Z njim igra klavir in še neko drugo glasbilo... skupaj hodita na izprehod, si skupaj ogledujeta posestvo, ki ga knez več let ni videl, in čitata skupaj v veliki lepi sobi za knjige... Ta tajnik se zove Przyjemski, zelo ljubezniv in vesel gospod; kadar pride k vrtnarju, se igra z otroki in jim daje sadja...«

»Tiho bodi,« vzklilne Franja, »že prihaja gospod, bržkone je Klarin kavalir.«

Na vrtu so se oglasili počasni, odmerjeni koraki, minuto pozneje so se odprla hišna vrata, ki so bila tako nizka, da je moral vstopivši pripogniti glavo. Ko je bil v sobi, je z enim samim pogledom preletel vso okolico: Sobico z nizkim stropom, zeleno pečjo in višnjelimi tapetami z rdečimi lisami, na mizi stoječe krožnike z ostanki, štiri osebe pri mizi, čez njo prevlečeno povosčeno platno in nazadnje tudi šopek resedic na omari.

Z lic, nekoliko zardelimi, a brez zadržega, je rekla Klara očetu dokaj odločno: »Očeka, gospod Julij Przyjemski, moj znanec, o katerem sem ti pripovedovala voprej.«

Potem se je obrnila k gostu in rekla, s spretno kretnjo pokazavši očeta: »Moj oče.«

Wygryez je vstal s sedeža, podal gostu dolgo, kosčeno roko in rekel: »Prav drago mi je! Prosim, izvolite sesti!«

Klari se je popolnoma zopet vrnila sigurnost, lahna rdečica ji je bila zginila z lic; z ljubeznivim usmevom okrog napol odprtih ust je pospravila z mize in naložajem krožnikov odšla v kuhinjo. Sestri je namignila s pogledom, naj vzame proč steklenico z vodo in povosčeno platno. Pod odtegnjenim voščnim platnom se je pokazala javorjeva miza, čez katero je bila razprostrta mreža od bele pavole. Stanko je stopil po vazo z resedo in jo postavil na mizo.

Ko je Klara čez nekaj minut prišla iz kuhinje, se je razveselila, videč očeta v živem razgovoru z gostom. Moral je biti čarovnik, da se mu je posrečilo, že v tako kratkem času z obličja utrujenega, v svoji navadi motenega starca zbrisati izraz apatije in slabe volje.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Biro dela

državne komisije za Ruse v Ljubljani, hotel „Soča“ 14, naznanja tem potom gg. delodajalcem, da ima na razpolago razne vrste strokovnjake, kvalificirane in navadne delavce, trgovske in bančne uslužbenice, zmožne slovenskega, nemškega, francoskega, angleškega in drugih jezikov. 793 1-2

Mala oznanila

Biagolničarko sorošne kavarna „Jadrana“. — Prednost imajo one, katere imajo stanovanje in hrano doma 802

Slugo (laboranta) išče za tako lekarna „Pri sv. Anehu“. 800

Posestvo v bližini Rog. Slatine na prodaj. Vprašati: Lipnik, Studenec, Gerentova ulica št. 2. 799

V petek zvečer se je pozabila v baru srebrna doza in jo naj pošten najditelj odda anonimnemu zavodu Ivo Sušnik, Slovenska ulica. 801

Prodajam fino lakirano sobo iz trdega lesa, kakor tudi razno drugo pohištvo. Vico, Glavni trg št. 5. 782 3-3

Pristno čisto dalmatinsko maslinovo (olivno)

olje

Trapistni, polemendolski in pravi švicarski emendotski

sir

Vsak dan sveže 775

čajno maslo

priporoča najceneje

Hmelak in drug

Slomškov trg 6.

Na veliko! Na drobno!

Zahlevajte cenik!

Spreten kontorist (ali kontoristinja)

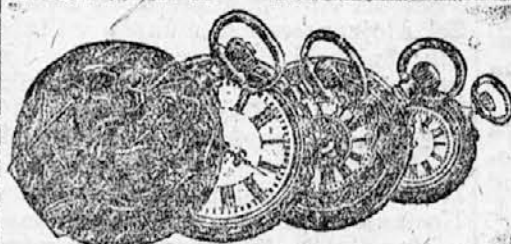
se sprajme takoj. — Pismene ponudbe na

tvrdko Kühar & Zemljič

zastopstvo industrije Greinitz,

3-2 Cankarjeva ulica št. 26. 792

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

Predno si nabavite darila za

BIRMO

oglejte si največjo zalogo zlatih in srebrnih ur, verižic, uhanov in drugih nakitov, katere se vam nudi po znižanih cenah v novi trgovini

R. BIZJAK, trgovina z zlatino in srebrnino
MARIBOR, Gosposka ulica št. 16.

741 5-3

JAVNA ZAHVALA.

Svi oni, koji su iskazali bilo koju prijateljsku dobrotu i uslugu, koji su milog pokojnika posjećivali za vrijeme bolesti, kao i oni, koji su našem

VLADIMIRU

došli na pogreb, neka prime ovim putem našu iskrenu hvalu.

Napose zahvaljujemo Mariborskoj tiskari d. d. i gosp. ravnatelju Detela, gg. Zappè, Družović i Sobotkoviću na njihovoj dobroti i pomoći. Osobitu hvalu pako izričemo gosp. upravitelju Friedrichu, koji je za cjelu dobu zajedničkog rada, sa dragim pokojnikom, kao i za vrijeme bolesti besprimjerno dobrotom i susretljivosti bio milom sinu i bratu sklon i odan.

Ne možemo prešutiti, da onu dobrotu, koju su gdjice Grete Possinger i Hanni Weber pružale našem Vladimiru, nikad zaboravit ne ćemo, a Svevišnji neka im naplati ono, što je nama ne moguće.

Budi hvala i svim kolegama i kolegicama, svima, svima.

Rastužena obitelj **Zoričić**.

Radi posebno ugodnega nakupa velike množine naj-finejšega perila za gospode se vrši en teden, po-
:o: čenši s 16. majem t. l. :o:

reklamna prodaja vseh vrst perila za gospode po znižanih cenah, katere si b. dovolite ogledati na v :o: izložah novo izstavljenem blagu pri tvrdki :o:

Josip Karničnik, Maribor, Gosposka ulica št. 15

Priporoča tudi bogato zalogo vseh vrst drugega modnega blaga. Posebno se priporoča velika izbira

klobukov
čepic
slamnikov
samoveznikov
ovratnikov

itd.

Najnovejše!

Najnovejše!